

26.06.2021 Pacna'

K. Wiecheć'

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Katarzyna Wiecheć, " Ocena wybranych funkcji poznawczych i inteligencji u dzieci z niskorosłością leczonych hormonem wzrostu (rhGH)"

Wstęp: W literaturze wskazuje się, że zmiany osi GH / IGF-I znacząco wpływają na zmiany wielu funkcji poznawczych takich jak pamięć czy funkcje wykonawcze. U dzieci z niedoborem hormonu wzrostu wskazuje się nie tylko na zwiększone trudności w nauce, obniżone kompetencje społeczne i behawioralne. Pomimo licznych dowodów na związek niedoboru GH z obniżeniem funkcji poznawczych nadal brakuje wskazań neuropsychologicznych do podejmowania terapii ukierunkowanej na stymulowanie, utrzymanie bądź poprawę funkcjonowania poznawczego młodych pacjentów. **Cel:** Głównym celem podjętych badań jest ocena funkcjonowania poznawczego dzieci i młodzieży z niskorosłością wywołaną somatotropinową niedoczynnością przysadki. **Material i metoda:** Badaniem objęto grupę 40 dzieci niskorosłych, obojga płci, w wieku 5-18 lat z somatotropinową niedoczynnością przysadki (SNP), leczonych ludzkim rekombinowanym hormonem wzrostu (rhGH). Badanie wykonane zostało za pomocą: *testu 10 słów* oraz *Testu Wehslera* w wersji dla dzieci, przed rozpoczęciem leczenia rhGH i po 1,5 roku stosowania terapii hormonem. W badaniu uwzględniono dane medyczne takie jak wiek kostny, tempo wzrastania, wzrost, BMI, RBMI, BMI SDS. **Wyniki:** W badaniu stwierdzono wyższe wyniki w grupie dzieci z SNP (I pomiar) w porównaniu z dziećmi zdrowymi w skalach: *Rozumienie*, *Kodowanie* oraz *Wzory z Klocków*. Dzieci z SNP uzyskały niższe wyniki w *Teście 10 słów*. Wyniki badania nie wskazują na występowanie związku pomiędzy inteligencją a SNP. W badanej grupie, w wyniku leczenia, przy porównaniu z grupą kontrolną – dzieci leczone istotnie lepiej wychodziły w testach *Rozumienie*, *Porządkowanie Obrazków*, *Wzory z Klocków*, *IQ Bezślowne* i *Organizacja Percepcyjna*. Im późniejszy wiek włączenia do leczenia, tym gorsze wyniki w teście *Arytmetyka*, *Podobieństwa*, *Rozumienie*, *IQ werbalne*. Im bardziej deficyt hormonu wzrostu widoczny jest poprzez objawy mierzone danymi antropometrycznymi i auksologicznymi (jak tempo wzrastania), tym niższe wyniki w teście 10 słów oraz skali *Podobieństwa* i *Arytmetyka*. **Wnioski:** Badane dzieci i młodzież z niskorosłością wywołaną SNP przy porównaniu do grupy kontrolnej, cechują się istnie niższymi wynikami w zakresie pamięci krótkotrwałej oraz wyższymi wynikami w zakresie koordynacji wzrokowo-ruchowej, inteligencji społecznej, zdolności przestrzennych i planowania. Leczenie wpływa na poprawę wielu funkcji poznawczych. Na podstawie uzyskanych wyników sformułowano zalecenia do treningu neuropsychologicznego.